

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
„ЮЖНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО – ПЪРВОМАЙ“

гр. Първомай, ул. „Йоан Екзарх“ № 6, п.к.: 4270, тел.: 0336 6 23 31, факс: 0336 6 29 94
e-mail: dgsparvomai@ucdp-smolian.com

**АНАЛИЗ НА ПОЛОЖИТЕЛНИТЕ И ОТРИЦАТЕЛНИТЕ ВЪНШНИ ЕФЕКТИ
ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ГОРСКОСТОПАНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ ВЪРХУ
ДЪРВЕСНИТЕ И НЕДЪРВЕСНИ ПРОДУКТИ И ЕКОСИСТЕМНИ УСЛУГИ**

МЗХГ. Южноцентрално държавно предприятие
ДГС Първомай
Изх. № В-20-115
14.02.2025 г.

УВОД

Горите в района на ТП ДГС „Първомай“ играят съществена роля като източник на дървесина и други ползвания за района и прилежащите общини и осигуряват поинак за голяма част от местното население, заето в дърводобива, стопанисването, страничните ползвания.

Планираните горскостопански дейности на територията на ТП ДГС „Първомай“
Ръководството на ТП ДГС „Първомай“ е планирало за 2024 година да изпълни лесокултурни мероприятия – отгледни дейности в семепроизводствени градини – 40 дка, пълна механизирана почвоподготовка – 131 дка, залесяване на тополови култури – 131 дка, попълване на тополови култури - 207 дка, отглеждане на тополови култури 1644 дка, отгледни сечи без материален добив 139 дка, почистване на площи за залесяване 170 дка, поддръжка на съществуващи минерализовани ивици – 2800 м. Заедно с тези мероприятия е планирано добив на дървесина в размер 20253 м³ стояща маса и съответно 17415 м³ лежаща маса. ТП ДГС „Първомай“ е изразило готовност да вземе участие в различни мероприятия като почистване на туристически маршрути, организиране на мероприятия за запознаване на обществото с горската професия, съдействия за развитието на местния туризъм.

АНАЛИЗ НА НЕГАТИВНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ

Всяка една планирана дейност оказва в някакъв процент негативен екологичен ефект и социален ефект. За да се намали негативните въздействия преди да започне всяка дейност, се предвиждат мерки за свеждането им до минимум.

Негативни екологични външни ефекти:

- При маркиране и дърводобив– негативно въздействие може да има върху някои видове животни, създаването на шум нарушава тяхното спокойствието, могат да бъдат нарушени потенциални места подходящи за гнездене, леговища и убежища. Тези фактори водят до влошаване състоянието на групи и популации на видовете и намаляване на биоразнообразието.

За намаляването на това въздействие стриктно се спазва изградената система на проучване на ключовите елементи в насаждението и се предвиждат мерки за опазването на всеки един елемент.

- При провеждането на горскостопанските дейности остават несъбрани или разхвърляни остатъци от сечта и битови отпадъци, има вероятност да бъдат разрушени и задръстени водостоците, да бъдат замърсени водоизточниците.

Тези негативни въздействия се предотвратяват като се следи спазването на всеки технологичен план, в който се определя начина на сортиране на отпадъците от сечта и спазването на плана за управление на отпадъците. Също така при проучването на ключови елементи преди започване на лесокултурни мероприятия се вземат предвид наличието на водостоци, водоизточници, чешми и се разписват конкретни мерки за тяхното опазване. Горските стражари съблюдават спазват ли се всички препоръки дадени в изготвените досиета.

- Преминаването на тежки превозни средства при превода на дървесина води до разрушаване горските пътища, предпоставка е за развитие на свлачища и започване на ерозионни процеси.

Това негативно въздействие се намалява с приетата система горските стражари да не допуска превозът на дървесна в неподходящи условия, което може да доведе до разрушаване на пътната инфраструктура, възникване на ерозионни процеси и активизирането на свлачища.

- Обществото реагира остро на дърводобивните дейности през последните години, особено в широколистни гори. А всъщност ненавременното извършване на отгледни мероприятия водят до намаляване на устойчивостта на насажденията и горските екосистеми по отношение на биотични и абиотични фактори – като ветровали, ветроломи, снеговали, снеголоми и разпространението на насекомни вредители. А влошаването на здравословното състояние на горите, увеличава многократно риска от възникване на пожари, които водят до пълното унищожение на гората.

Негативен социален външен ефект:

- Планирането на по – малък дърводобив, крие опасност от незадоволяване нуждите на населението, от дърва за огрев и строителна дървесина.

За да бъде избегнато това се следят тенденциите на търсене и количеството от добита дървесина се разпределя, така че да подsigурява всички нужди.

- В обектите, в които се извършва дърводобив имат достъп на лица не работещи в насаждението. Но това се прави с цел осигуряване безопасни условия, както на труд, така и на хората, които се занимават с добив на недървесни горски продукти.
- С извършването на дърводобивни дейности в специфични теренни условия могат да бъдат нанесени щети на близки чешми, паметници, беседки и се нарушават функциите на туризма. Но мерки за опазването им се вземат още в начален етап при маркиране на насажденията, прави се оценка на възможността от възникване на непредвидени ситуации и този негативен социален ефект се предотвратява напълно.
- Често възникващ проблем е нарушаване на пътната инфраструктура, най-вече горските пътища, вследствие претоварването на транспортните средства при превода. Именно поради тази причина и за смекчаване на това вредно въздействие се предвиждат всяка година дейности за възстановяването им и ремонта им, с което се предотвратява своевременно разрушаването на пътната мрежа.
- Сериозен е проблема с дърводобивните дейности по време на ловния сезон, тъй като се нарушават спокойствието на дивеча и пречат на ловностопанските дейности. Именно, за да се избегне това негативно влияние ловните дружини представят график в стопанството, съгласуван с старши лесничей на горскостопанския участък, където ще бъде извършвано ловуване и в кои дни, така в тези райони се ограничават горскостопанските мероприятия.

АНАЛИЗ НА ПОЛОЖИТЕЛНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ

Когато се говори за горскостопански дейности обществото вижда преди всичко лошата страна и негативното от извършването на сечи в горите. А всъщност, както всяка друга дейност, така и горскостопанската има и своите положителни въздействия. Те се делят отново на екологични и социални.

Положителен екологичен външен ефект:

- Лесокултурните мероприятия и дърводобива са важна част от дървопроизводителната дейност. За формирането на една здрава, разновъзрастова и устойчива горска екосистема е нужен един дълъг период от време, в които е необходимо да бъдат полагани грижи и да бъдат извършвани различни видове отгледни сечи. С правилното и навременно извършване на отделните грижи гората –расте и се развива нормално, радваме се на едно красиво и добре подредено, здраво насаждение.
- Всяко правилно извършено лесокултурно мероприятие, осигурява добре поддържани гори във вододайните зони, а това подsigурява качествена питейна вода, осигурява чист въздух и микроклимат, постоянен и добър дебит на водоизточниците. Дава сигурност за едно стабилно и балансирано ползване на възобновяемите природни ресурси, каквито са гората и водата.
- Правилното стопанисване на всяка горска екосистема създава добри условия за съществуване на генетично и биологично многообразие в горите, възстановяват се местообитанията на местни растителни и животински видове, възстановяват се застрашени от изчезване екосистемите.
- При големи природни нарушения и пожари се извършват залесявания с местни дървесни видове. Но тези дейности се водят при доказана необходимост от човешка намеса за подпомагане на възобновяването на горската екосистема, в повечето случаи се разчита на естественото възобновяване на насаждения, тъй като естествените гори са много по-здрави и устойчиви на абиотични и биотични въздействия.

Положителен социален външен ефект:

- Охрана на горските територии и ресурси осигурява поддържането и стопанисването на горските екосистеми. Не се позволява злоупотреби с този природен ресурс. Поддържа се балансираното ползване на горските продукти.
- Извършването на дърводобивни дейности освен екологичния си характер имат и социален характер. Те спомагат задоволяването на нуждите от дървесина на населението. Едновременно с поддържането на една добре структурирана горасе улеснява използването на недървесни горски продукти, увеличава се техния ресурс, поради подобряването на условията на месторастене. Осигуряват се по-добри условия за разпространение на животински видове, поддържа се техния допустим запас, което от своя страна е спомага развитието на ловните дейности.
- Събирането на пречупени, паднали дървета, поддържането на здрава и красива гора по туристическите маршрути осигуряват добри и безопасни условия за рекреация, туризъм.

- Изграждането на по-гъста пътна мрежа в горските територия за целите на дърводобива, осигурява по-лесен достъп на голяма част от обществото до техни имоти и до природните забележителности, като се създават добри условия за естетическа наслада – кътове за отдих (беседки), чешми и достъп на противопожарна техника при възникване на пожари.
- Подпомагат се местните общности в критични ситуации като спасителни акции, гасене на пожари, разчистване на пътища при необходимост. ТП „ДГС Първомай” осигурява работни места, организира и провежда мероприятия с училищата, с цел информираност и обучение на подрастващите, организира и провежда срещи със всички заинтересувани страни.

ИЗВОДИ

Гората винаги е давала живот и сигурност на хората. Тя оформя красивият облик на природата, дава ни многобройни материални блага, осигурява ни здраве. Горите са една важна неразделна част от живота на човека, нос годините и напредването на технологиите, взаимоотношенията между обществото и гората стават все по - сложни. От дълбока древност, теса източник на много и разнообразни продукти използвани за различни цели. Освен дървесина от тях се получават съпътстващи продукти като кори, сено, горски плодове, гъби, билки и др. Горските насаждения изпълняват много важни защитни, водохранни, естетически, противоерозионни, хигиенни и рекреационни функции.

Гората представлява уникален природен ресурс, причисляващ се към групата на възобновимите природни ресурси, силно податлива на изменения, което налага полагането на грижи, за да бъде възобновена. Неправилното стопанисване, опазване и поддържане е една потенциална заплаха за нейното изтощаване и изчерпване на запасите.

*Налице е положен подпис, като същият е заличен съгласно Общия регламент за защита на личните данни (Регламент (ЕС) 2016/679)

Директор:

(инж. Йордан Шопов)